

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Költségvetésünk.

(Ü. L.) Az utolsó évtized parlamentáris története különös tanulságokat nyújt. A parlament allandóan két véglet között mozgott. Voltak idők, a mikor haragos, szenvedélyes vitáival nem bírálta, nem javította, de szándékosan megakasztotta az ügyek intézését és az országot a legnagyobb zavarokba és válságokba sodorta, a nélkül, hogy ereje és akarata lett volna ezekből a válságokból ki is vezetni. A másik véglet az volt, a mikor szinte bírálat és ellenőrzés nélkül fogadta, valósággal passzívra tette a kormány előterjesztéseit és jelentéseit. Az országot vagy vég nélkül és cél nélkül izgatta, — vagy elaltatta.

A mostani parlament szakított miad a két véglettel! . . . Modern volt, nem szónokolt, hanem tanácskozott. Nem tert ki a kérdések előtt, hanem megvitatta és tisztázta azokat. Nem volt ernyed és apatikus, de nem engedte magát az ügyekkel és az ország mai helyzetével és mai érdekeivel össze nem függő meddő szerelmi politikanak utvesztőjébe sem ragadtatni. A szó nemes értelmében dolgozott. Esmék és elvek harcra volt ez is, de nem a meddön hirdetett, hanem az alkalmazott elveke és eszméke.

Ezen újabb áramlatnak át kell terjednie a költségvetés tárgyalására is. Nem szabad megismételni a multnak azon hibáját, hogy az allameletre legjelentősebb törvényalkotás, a költségvetési törvény, megint késedelemmel, a jövő esztendőbe messze átnyulva tárgyalassék le. A mi parlamentünk budget vitája különben is avult módszer szerint folyik le és parlamentünk csekély produktivitasának egyik alapvető oka. Nem mintha sokallanok a költségvetés megvitatását; komoly hozzászólás, mely javára szolgál a költségvetésnek és az országnak, hozzáértő bírálat, akár pénzügyi, akár masminő szempontból történik az, mindenképpen jogosult. De a mi parlamentünkben sokat beszélnek és keveset mondanak. Legalább eddig így volt, a mostani parlamenti ülészakot kivéve. A magyar költségvetési viták szónokai kevés kivétellel — szószaporítók. Holott Moltke híres mondása szerint: egy félórás beszédben az egész emberiség gondolatait össze lehet foglalni.

Nagy kérdés ez, melyet ilyen röviden csak jelezni lehet, de kifejtani és elintézni nem. De ha meggondoljuk, hogy a parlament tanácskozási idejének több mint felét, az utolsó esztendőben mindig a költségvetési vita foglalta le, akkor megérthetjük, miért nem jutott ideje a magyar törvényhozásnak egyéb nagy kérdések felvetésére, megvitatására és elintézésére. Valósággal ideális állapot lenne az, ha évtizedek után egyszer végre a törvény intencziói szerint, előre el-

készülhetne a jövő év költségvetése. Ez új korszakot jelentene a magyar törvényhozás munkásságának történetében. Hisz keves híján, az egész következő esztendő rendelkezésére állana a parlamentnek egyéb nagy feladatok megoldására.

Azzal is jöjjünk végre tisztába, hogy a költségvetés — nem bizalmi kérdés. A legalkotmányosabb államban Angliában, a költségvetést soha bizalmi kérdésnek nem tekintik. Ezt állami szükségletnek minősítik, a mit állami érdekből okvetlen meg kell adnia. Angliában, az alkotmányosság mintá államában, a költségvetést bármely kormánynak megadják, mert igen helyesen úgy gondolkoznak; hogy az állami életnek szüksége van a költségekre, azt elvonni nem szabad. Az alkotmányosság fogalmával nem fér össze a törvényen kívüli állapot. Mar pedig az törvényen kívüli állapot: a mikor ex lexben folyik az állami kiadás. Szeretjük alkotmányosság tekintetében Angliához hasonlítani országunkat, — hat tanuljuk tőlük végre meg: hogy a költségvetést ne tekintsük bizalmi avagy nem bizalmi kérdésnek, hanem oly állami szükségletnek: a mit bármely kormány alatt is meg kell adnia.

A kormány részéről nem lesz hiány a munkaanyagban, eszmék, tervek formálódnak javaslatokká a miniszteriumok műhelyeiben. Csak győzze őket a parlament fel is dolgozni, s az ország javára megvalósítani.

Levelezés.

Pihenő a wörthi tó mellett.

Velden am Wörthersee, 1910. augusztus 29.

Ide s tova immár majdnem egy éve annak, hogy — betegségem miatt — egyelőre, búcsút kellett vennem mindefele perrendtartástól. Istenem! mi mindent átéltem, át-szenvedtem ez év alatt. Jobb erről nem is beszélni! Irni — tanán — szinte még keserűbb, s hogy megis tollat veszek a kezembe, itt a felséges wörthi tó mellett, hol keillemesen ül meg füleinket mindegyre egy-egy magyar szó s hol a Car-Caffe-Velden derek német tulajdonosa lelkesedve a maga találekonyosságán, örvendetes arcczal nyújtja elibém az augusztus 26-iki „Pesti Hirlap"-ot (a gyorsaság; ime boszorkányság!) annak nem az irni vágyás viszketekeése az oka, hanem csupán az kizárólag az, hogy beszélgetni akarok — újsághasabon — magyar ismerőseimmel.

A Grätz melletti „Juden dor f-S trassengele"-i sanatoriumot — melyről s melynek tulajdonosa és vezető orvosáról, dr. Feiler Károlyról, csak a legmelegebb elismerés hangján emlékezhetem meg, s a melyben teljes három hónapot töltöttem —

a legkitünőbb egészségben augusztus 12-én elhagyva teljes kipihenés végett Karinthia e felséges tófürdőjét kerestem fel. Hogy mily gyönyörű, elragadó a fekvése e tónak s mily kapráztató leleményességgel és komforttal vannak itt a szállodak és villak felépítve és berendezve, azt elképzelné alig lehet, azt látni kell. A semmeringi fény és luxus engem elkényeztetett, de itt e tekintetben alig csalódtam. Olcsók a szobak, nem kerül sokba az „a la cari“ étkezés és oly figyelmes és pontos, zajtalan a kiszolgálás, hogy kivánni valót a legraffináltabb utazónál sem hagy fenn. A fürdő- és nyaraló vendégek száma meghaladja az öt ezeret s ha kezembe veszem a fürdő hivatalos lapját, a „Kur-Zeitung vom Wörthersee“ 10 dik számát — meglep, hogy a temerdek magyar — legtöbbször természetesen Budapestről — vendég mellett igen nagy számmal van Wien, Paris, Lemberg, Szent-Petervar, sőt több vendég neve mellett ott ekeskedik New-York, a mi a legeklatansabb bizonyítéka annak, hogy a tó hire messze, nagyon messze kicsapott hullámaiból. Magam azonban az augusztus 17 és 18-an nagy fényűzés és bensőséggel lezajlott „Kaiser-fest“ és az ezzel összekötött gyönyörű virag-csolnak corso stb. ünnepegekről csupán egy hazai kedves jobaratommal, dr. Borbély Sándor kolozsvári kir. ítező tablai biroval cseveghettem el, a ki — elenk sajnálatuokra — egy néhány napi együttletünk után búcsút vett tőlünk, hogy újra megkezdhesse munkáját „ó Felsege a Kiraly nevében“!

A tó környéken: Pörtschak, Mária-Wörth, Reifnitz, Krumpendorf — valamennyi fürdő és nyaralóhely és a helyi járatu gőzhajó kikötője — mint elragadó kiranduló pontok kedves fekvés, gyönyörű kilátással. Ezeket méltóan leírni most már szinte alig tudnam, valamikor elenkebb színekkel is festett tollam, de az idő, a szürke egyformaság — úgy látszik — ezt is lekoptatta. Megnéztük Veldenből a régi, ódon, szorgalmas népü Klagenfurtót, Karinthia fővárosát, a hol az utcai „villamos“ még mindig a „lóra“ szorul és az Alpok tövébe épült Villachot, mely az előbbivel szépségben, nagyságban vetekedik, de természeti látni valóban amazzt messze felülmulja, hotel élete és idegen forgalma pedig így nyár után éppen meszeszerű. Itt töltöttünk egy egész napot és igen élénk benyomásokkal tértünk vissza Veldenbe.

Még csak egy pár nap s azután indulunk hazafelé Erdélybe, a hol még is csak „szebb az élet, tisztább a patak, es engőbbek a dalok“. Egy év hosszú idő és egy évi pihenő nekem is elég volt, tehát a viszontlátásra — otthon!

Dr. Emmanuel Gyöző.

Színház.

Fehér Károly színházgató f. hó 1-én, csütörtökön este kezdte meg előadásait városunkban. A társulat új tagokból áll, néhány tagot kivéve, kiket már ismerünk.

A bemutató előadás Lehár Luxemburg grófja volt. Ez a nagysikerű operette közönségünk érdeklődését is felkeltette. A nézőtér színtől megtele, Veres Eszti plasztikus szépségével emelte Angelát, játéka jó volt, míg hangjával talán az új deszkákon való elfogódottság miatt nem érthette el a kívánt sikert. Zilahy a czimszerepben kitűnő volt, helyenként a zenei részt kivéve; a mult évtől sokat fejlődött már akkor is észrevehető színészgyéneisége. Kiss Ceczil (Juliette) élénk temperamentummal játszott Bösörményivel (Brizard), ki 3 év alatt önálló szerepkörbe jutott. A darab legvonzóbb zenei részét többszöri újrajátszával adták elő. Ugy vettük észre, Németh Jánosban (Bazil herceg) egy alapos színésztehetséget nyert a társulat. Igen sikerült jelenetei voltak.

Pénteken lanya érdeklődés mellett játszották A biborost. Pedig e remek színmű felülmúlja a mindennapit. Szathmáry a biborost megkapó színekkel alakította; a jellemzés alakító képessége volt biztos színműben adja jelét a bensőséggel teljes játéknak. A mai ennek minősíthetjük. A felelmetes Strozit Németh János személyesítette. A színmű többi szereplője is igyekezett abban, hogy az előadás a színvonalon felül álljon.

Vegyes hírek.

— **A Bethlen-kollégiumban** az 1910. —11. iskolai év ünnepélyes megnyitása f. é. szeptember 5-én délután 3 órakor lesz az intézet dísztermében. Az ünnepély sorrendje: 1. Ének 2. Ima. 3. Lázár István rektor-professzor megnyitó beszéde. 4. Dóczy Ferencz rendes tanár székfoglaló beszéde. 5. A szenior és segédfelügyelők beigtatása. 6. Himnusz. A kollégiumi tanárkar ezen megnyitó ünnepélyre szívesen látja az érdeklődő közönséget.

— **Áthelyezés.** A m. a. v. igazgatósága Douhoffer József székelykocsárdi főellenőr-állomásonként, további szolgálattételre jelenlegi minőségében Budapestre a központba helyezte át.

— **Eljegyzés.** Nagy Vilmos festőművész Budapestről eljegyezte Szabó Albert marosújvári m. kir. bányatanácsos bájós leányát Erzsikét.

— **Hivatal-egyesítés.** A földművelésügyi miniszter a nagyenyedi I. és II. szőlőszeti és borászati kerületeket a szakszolgálat érdekében egyesítette és annak vezetésével a nagyenyedi m. kir. vinczeller-iskola igazgatóságát bízta meg. A kerület Alsó-Fehér, Hunyad és Szeben vármegyékre terjed ki. — Ezen egyesítésből folyólag a kerület eddigi vezetőjét Dezső Miklós szőlőszeti felügyelőt Dicsőszentmártonba helyezte át.

— **Iskolalátogatók.** A közoktatásügyi miniszter a nagyenyedi állami polgári leányiskola látogatásával Kósa Sándor dicsőszentmártoni, — az abrubbányai áll. polg. leány- és a zalatnai áll. polg. fiúiskola látogatásával Gyöngyössi István segesvári áll. polg. isk. igazgatót bízta meg.

— **Halálozás.** Székelyhídy Gerő tövisi kereskedő 58 éves korában augusztus 29-én meghalt.

— **Zivatar.** Csütörtökre virradó éjjel nagy vihar vonult el városunk fölött. Az egy óra hosszáig tartott zuhogó eső sűrű villámlásából egy a ref. templom toronyát érte, nagy és erős csattanásával az alvókat is fölriasztotta. A villámcsapás kárt nem okozott.

— **Egy millió a postásoknak.** A kereskedelemügyi miniszteriumban a jövő évi költségvetés tárgyalása során hosszadalmasan foglalkoztak a postások fizetésrendezésének kérdésével. Ennek során megállapították, hogy a posta alkalmazottainak egy

milliónál nagyobb pótlékot adnak az 1910. évre visszamenőleg s valószínű, hogy ezt az összeget már szeptember végén kiutalványozzák, az 1911-iki költségvetésbe pedig beállítják a postások fizetésrendezésére előirányzott összeget.

— **Romániai husbehozatal.** F. hó 1-én lépett életbe a romániai husbehozatalról szóló kereskedelmi szerződés. Az elő és levágott állatok behozatala egy bizonyos mennyiséghez van kötve. A határon szigorú ellenőrzés alatt állanak az ujan felállított vágóhidak, a husszállítás ólomzárral ellátott vasuti kocsikban történhetik. Azok a városok is ki vannak tűntetve, ahova a romániai húst szállítani szabad. Vármegyénk területén Gyulafehérvárt jelölték ki. Ez év határlévő 4 hónapjában például 4000 drb szarvasmarhát, 20,000 drb sertést és 33000 drb juhot hozhatnak be Romániából Magyarországra. — Így talán reményünk lehet, hogy a hus valamivel olcsóbb lesz.

— **Viztorony Tövisen.** A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetője szept. 17. határidővel nyilvános versenyt hirdet a Tövis állomáson létesítendő lntze rendszerű viztorony megépítésére czéljából szükséges munkák végrehajtására.

— **A törvényhatósági bizottság** legtöbb adófizető tagjai 1911. évi névjegyzekének összeállításához, illetve kiigazításához szükséges m. kir. adóhivatali kimutatások a vármegyei alispáni irodában közszemlerekre kitétettek, a hol azok a délelőtti hivatalos órák alatt folyó évi szeptember hó 9-ig betekintheők. Akik a névjegyzek összeállításánál az 1886. évi XXI. t. cz. 26 §-ában írt kedvezményt igénybe óhajtják venni, jogosultságukat az igazoló választmánynak ezután kitűzendő és kihirdetendő üléséig, vagy az ülés tartama alatt bejelenteni illetve igazolni kötelesek.

— **Póttartalékosok behívása.** A honvédelmi miniszter legújabb rendeleteiből erősen kidomborodnak az emberséges szempontok. Kérdést intézett a törvényhatóságokhoz, hogy milyen időben volna legalkalmasabb a megyékben a póttartalékosok behívása. A miniszter ezután a póttartalékosokat nem egyszerre, hanem turnusokban szándékozik behívni gyakorlatra és pedig oly időben, amikor a behívásuk legkevésbé lehet ártalmára valamely vidék mezőgazdaságának.

— **Szüreti mulatság.** A helybeli ref. egyházi iparos dalkar f. hó 11-én a sétateren trefás szüreti táncmulatságot rendez. Dejután setazenét és különféle versenyeket is tartanak. Személyjegy ára délután 40 f., este 1 kor.

— **Németnyelvű tanfolyam** A m. kir. közoktatásügyi miniszter új által engedélyezett németnyelvű tanfolyan I. és III-dik évfolyama f. hó 15-én veszi kezdetét heti négy órában, fiuk és leányok részére. Az érdekl. szülők az erre vonatkozó szándékukat szept. hó 1-től 14-ig Weinrich Margit oki, tanítónőnél bejelenteni sziveskedjenek.

— **A helybeli róm. kath. fiúiskolában** az 1910—11. tanévre szeptember hó 1-től 7-ig folynak a beiratások a plebániahivatalban. 8-an d. e. 8 órakor ünnepélyes istentisztelettel a tanév megnyitása; 9-én rendes előadás. Fölveteli tandj ünnc.

— **Végzetes szénagyűjtés.** Kimpján Juon háportoni földművelő szombaton szénát hordani ment a határba. Hazafele végig fektűt a szénás szekér tetején és elaludt. A szekér a göröngyös uton nagyot zökkent és az alvó Kimpján a szekér tetejéről leesett és kerekék alá került, melyek összeroncolták. A szerencsétlen ember ott a helyszínen meghalt.

— **Márványelet Tordamegyében.** A tordaaranyosmegyei Hcsdát községben fehér kagylózatú vörös márványra bukkantak. Ez a márványfaj igen kedvelt anyaga a szobrászművészeknek, melyet eddig csak Olaszországban találtak, de kevés mennyiségben.

— **Gyümölcs-aszalás.** A nagyenyedi gyümölcsészeti egyesület gyümölcs-aszalója az érdekl. feleknek rendelkezésére áll; az egyesület tagjai nyers gyümölcsért (szilva) kilo-

grammonként 3, a nem tagok pedig 4 fillért fiztnek. A szükséges faanyagot és egy felügyelőt az egyesület adja. Mivel az aszalógép 40—45 véka szilvát 35 órán belül egyszerűen dolgoz fel, és kisebb mennyiségű gyümölcs, fa-és időmegtakarítás végett nem aszaltatik, szükségét s, hogy annyi érdekelt fel csoportosuljon, hogy a 40—45 véka szilva összegyűljön. Az aszalógép felhasználását annál is inkább ajánljuk, mivel a szilvát teljesen kifogástalan megaszalja, amely — különösen olyan időben, mikor nincs más gyümölcs — még egészség szempontjából is értékes. A szilvát aszalni óhajtok erre való szándékukat a helybeli m. kir. vinczeller-iskola igazgatóságánál f. évi szeptember 15-ig bejelenthetik.

— **Nyilvános elszámolás.** A balászfalvi fiatalok augusztus hó 27-én jótékony-czélú nyári táncmulatságot rendezett a róm. kath. ref. és izr. egyházak javára. Jegyek árából befolyt 99 kor., fell. fizetések-ből 86 kor., összes bevétel 185 kor., kiadás 79 kor. 72 fill., tiszta jövedelem 108 kor. 28 f. Fell. fizettek; Mendl Henrik 18 kor. 50 fill., özv. Siuberger Salamonné és Mendl Jakab 17—17 kor., Schieszl Károly 7 kor., Bójthe Kálmán és Dániel István 5—5 kor. Simonffy Alajos 3 kor. 50 fill. Gal Miklós és Salamon Samu 2 kor. 50 fill.—2 kor. 50 fill., dr. Nanássy László 2 kor., Bretter József, Lakatos Albert, Dániel Gusztáv és Székely János 1—1 kor., özv. Benedek Károlyné, dr. Enyedi Lajos, Rónai N. és Szmazsenka Ervin 50—50 fill. Az itt felsorolt fell. fizetők kegyes adományaiért halás köszönetet fejezi ki a rendezőség nevében Dániel Gusztáv pénztáros.

— **Forgalmi akadály.** Nagyvárad és Kolozsvár között Egeresenél a nagy esőzés alámosta a vasuti töltést. Emiatt ez uton a vonatközlekedés több napig szünetel. Budapestre Aradon át történik a közlekedés Erdélyből.

— **Szénavásárlás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a nagyszebeni cs. és kir. 12 hadtest hadbiztossága 2600 méter-mázsza szénát óhajt vásárolni. Az 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlat a hadbiztossághoz szeptember hó 6-an d. e. 10 óráig nyújtandó be. Közlekedési feltételek meg tudhatók a nagyszebeni katonai élelmezési raktárnál.

Jubliált az „Est”. A teljes siker és népszerűség jegyében született meg „Az Est”. Ma már nincs Magyarországon város és nincs újságolvasó ember, aki ne tudná, hogy mit jelent „Az Est”. Törhetetlen igazságszeretettel, radikálizmust, a nép-ozok teljes tisztelét, minden haladás és előretörés harcok mozgatóját, és egy teljesen szabad, bátor, független és előkelő hangú újságot. Az Est mindenütt ott van, régi megszokott, kipróbált és hűséges barátunk tűnik fel s színe meg-lepetés, hogy ez a most ért el a századik szám jubileumához. A közönség teljesen tisztába van értékel, mert Magyarországon lap meg így nem indult s ilyen gyorsan nem lett népszerű. Nem az a lényeges, hogy este már minden magyar városban ké kézbe került egy teljes újságot kap az olvasó, hanem az, hogy ez az újság egészen eredeti, egészen új, minden értesülésben pontos, becsültes és hangjában lehetetlenül tisztességes. „Az Est” kiadóhivatala és szerkesztősége Budapest, Miksa-utca 8., ahol minden érdeklődő a lapra vonatkozó minden felvilágosítást megkaphat s a honnan kívánatra mindenkinek küld mutatványszámot a kiadóhivatal.

Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyesületen megállapították:

„Valamennyi hashajtó ásványvíz között a Ferencz József-keserűvíz glaubersóban és keserűsóban a leggazdagabbnak bizonyult. Ennek a sajátosságánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szóda-bikarbóna-tartalommal is bír, minden más hasonló ásványvíz fölő helyezendő. A természetes Ferencz József-keserűvíz még kis adagok használata mellett is, gyorsan és biztosan ható hashajtó.”

A valódi Ferencz József-keserűvíz csakis teljesen természetes állapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvízüzletekben, gyógytárakban és drogeriákban kapható,

807—1910. vhtó. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi v. 436. számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár javára Kiss Márton és t. ellen 170 korona s jár. erejéig 1910. évi július hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3360 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Belgyán Vazulnál felülfoglalt szarvasmarhák stb. 1590 kor. becsértékben. Vokár Tódornál széna 160 kor. becsértékben, Demeter Tódornál 2 ökr. 600 kor. becsértékben, Mokán Sofronnál 2 ökr. 500 kor. becsértékben, Kiss Mártonnál 2 tulok 300 kor. becsértékben, Pap Mihálynál 2 bornyu, 300 kor. becsértékben nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1910. évi V. 436. 2. számú végzése folytán 170 kor. tőkekövetelés, ennek 1910. évi március hó 30. napjától járó 6 % kamatai, 1/2 % váltódíj és eddig összesen 78 kor. 99 fillérben bíróság már megállapított, költségek erejéig, M.-Bagóán az Előjárásúgnál leendő megtartására 1910. évi szeptember hó 12-ik napjának déli 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az értett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1910. évi augusztus hó 12-én.

1—1 236
Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

8888—1910 alisp. sz.

Pályázati hirdetemény.

Elhalalozás folytán megürült **2 (kettő) irnoki állásra** ezennel pályázatot hirdetek. A vármegyei irnok évi javadalmazása 1400 kor., azaz egyezernegyszáz korona kezdő fizetés és állomáshelyének megfelelő lakpénz.

A minősítést illetőleg utalok az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ban foglaltakra.

A pályázati kérések a minősítést igazoló okmányokkal, az eddigi szolgálatokat igazoló bizonyítványokkal, vagy törzskönyvi lappal és születési anyakönyvi kivonatokkal felszerelve a 125000—19. 2. B. M. rendelet 4 §-ban előírt feltételek szerint nyújtandók be.

A pályázati határidő 1910. évi október hó 10-én jár le.

Nagyenyeden, 1910. évi augusztus 29-én.
218 1—2 Br. Bánffy Kázmír, alispán.

Kiadó butorozott szobák.

A vármegyei házzal szemben Bálint Jánosnál egy egyes és egy kettős szoba külön bejárattal **kiadó**.

209 1—

Alsó-Fehér vármegye Lótenyész-bizottsága elnökétől.

Hirdetemény.

Alulírott lótenyész-bizottsági elnök ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium kegyes adománya folytán **1910. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 órakor Nagyenyeden** a baromvásártéren **lódíjazás** fog tartatni.

A díjak a következőleg vannak megállapítva:

I. ső osztály.

Sikerült szopós esikóval bemutatott anyakancazékért:

1 ső díj - - - 65 korona.
2 ik " - - - 50 "
3 " " - - - 35 "
4 " " - - - 15 "

Összesen 165 korona.

II-ik osztály.

I-2 éves kancazacsikókért:

1-ső díj - - - 35 korona.
2-ik " - - - 25 "
3 " " - - - 15 "
4 " " - - - 10 "

Összesen 85 korona.

III-ik osztály.

3 éves kancazacsikókért:

1-ső díj - - - 100 korona
2-ik " - - - 75 "
3 " " - - - 50 "
4 " " - - - 25 "

Összesen 250 korona.

A lovak egy évi tulajdonjoga szükség esetén községi előjárósági bizonyítványal igazolandó.

A méncsikók és hereitek a díjazásból ki vannak zárva.

Nagyenyed, 1910. aug. 22.

Br. Bánffy Kázmír,
lóteny. biz. elnök.

211 2—2

KIADÓ, esetleg ELADÓ házastelek

folyó év szeptember 29-től kezdve.

A Baromvásár-utca 14. sz. alatt 3 szoba, konyha, kamara, pincze, mellékepitmények, szép gyümölcsös kert s szántófölddel együtt. Értekezhetni Bálint Jánosnál.

107 5—v

Eladó házak.

Rákóczi utca 54., Kórház utca 3., valamint Tövis-utca 23. szám alatti házastelek eladók.

Értekezhetni: Pécsi Lászlóval.
(Mogyeháznál) 215 1—6

**KOBRÁK
CZIPŐK**
a legjobbak.
KAPHATÓK
Nagyenyeden és vidéke részére kizárólag a Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezettel.

Egy okos fej

tudja milyen nagy előnyökkel jár a fapszerek használata, azok elsajátítása a háziasszonyok előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle sütepor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, süthetünk vele kalácsot, tortát, fincsi tésztát és sok mindenféle süteményt készíthet. Használatával a tészta nagyobb, kellőmesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Puddingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánpótlást gyermeknek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanília-cukor, ára 12 f., használható a csokoládé vaníliázásához, Puddinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb., teljeren pótolja a drága vaníliát. Egy csomag tartalma megfelel 2—3 rúd jó vaníliának.

Megfelelő használati utasítás minden csomagon olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható. Recept leírás ingyen. 200 3—26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs.
Nagyenyeden kapható Odor Béla gyógyszerésznél.

Ügynökök kerestetnek.

Ügynökök kerestetnek.

EREDETI "CHRISTOPH"
benzin szivószár-motorok, lokomobilok és **NYERSOLAJ-MOTOROK**
ma az első helyen állanak.

A "CHRISTOPH" nevű garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspecialista
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRÚT 15.

Nemzeti szálloda, nagyvendéglő, kávéház Nagyenyed Főtér.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fenti szálloda kezelést átvettem és ezélem boraimmal és jó magyar konyhával a legkényesebb igényt is kielégíteni. **Naponta frissen csapolt Dréher-sör.** Pontos és előzékeny kiszolgálás. A helybeli és vidéki közönség találkozó helye. Házonkívül is havi abbonema elouyos arban kapható.

Minden vonathoz kocsijár. Bérkocsi minden időben kapható.

A n. é. közönög szives pártfogását kérve

tisztelettel

SOHR JENŐ, vendéglős.

216 1—3

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL
 épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
 a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és réz-butorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban

194 11-25

Új szállítási vállalat.

Gyors- és teheráru szállítványok, gyors, pontos és lelkiismeretes elszállítását és házhoz szállítását elvállalom mérsékelt megállapított tarifa szerint.

Csekő Károly,
 fuvarozási vállalata.

Nagyenyed, Tóth utca 13 szám.

Ugyanott 2 szoba, konyha, kamara, pincze kiadó.

208 1-2

**Ha egészség van,
 minden van!!**

Az egészség egyik legszükségesebb fentartója a jó víz. Különösen azon a helyeken, hol a jó ivóvíz áldásait nélkülözik, az ásványvíz ne hiányozzék egy asztalról sem. — Ilyen a

Boholti korona forrás,

mely kiváló nagy szén-sav és lithium tartalmu ásványvíz. Kellemes ízű és tisztaságánál fogva mint élvezeti víz, ugyancsak borral és szörppel vegyítve kiváló.

A Boholti korona forrás víz árai:

2 literes üvegben . . . 30 fillér.
 16 " " " . . . 26 " "
 1 " " " . . . 20 " "

Kizárólagos elárultó hely Nagyenyed és vidéke részére:

Fenichel Lázár üzlete.

172 6-26

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő,
 ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Alsófehér m. **Gyümölcsfacsemeték**
 Sétányfák, Diszserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények,
 Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (l. ssima áru)
 európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
 (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
 faiskolák és szőlőoltványtelepek

85 1-

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.
 Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintezetek részvényeire.	
Vásárol	és elad értékpapírokat.	
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.	
Időben	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.	
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíthat le.	
Állandó betétet	a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	
Nyitva áll		Üzletfeleink
hétköznapi		részére telefon
d. e. 9-12-ig,		bevezetve
d. u. 3-4-ig.		14. szám alatt.

**A NAGYSZEBENI
 ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, felévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 05 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **LINGNER GYÖRGY** úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpatáki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi árszén, Répáti, Salvator, Sicilia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 -1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomtatásában Nagyenyeden.